

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a douăzeci și una după Rusalii

În această săptămână, marți:

Sfânta Cuvioasă Parascheva

Evangelia duminicii

Pilda Semănătorului

(Luca VIII, 5-15);

5. Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa. Și semănând el, una a căzut lângă drum și a fost călcată cu picioarele și păsările cerului au mâncat-o.

6. Și alta a căzut pe piatră, și, răsărind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală.

7. Și alta a căzut între spini și spinii, crescând cu ea, au înăbușit-o.

8. Și alta a căzut pe pământul cel bun și, crescând, a făcut rod însutit. Acestea zicând, striga: Cine are urechi de auzit să audă.

9. Și ucenicii Lui Îl întrebau: Ce înseamnă pilda aceasta ?

10. El a zis: Vouă vă este dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca, văzând, să nu vadă și, auzind, să nu înțeleagă.

11. Iar pilda acesta înseamnă: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Iar cea de lângă drum sunt cei care aud, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască.

13. Iar cea de pe piatră sunt aceia care, auzind cuvântul, îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă.

14. Cea căzută între spini sunt cei ce aud cuvântul, dar umblând cu grijile și cu bogăția și cu plăcerile vieții, se înăbușă și nu rodesc.

15. Iar cea de pe pământ bun sunt cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvântul îl păstrează și rodesc într-o răbdare.



Întru tine, Maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip, că luând crucea, ai urmat lui Hristos și lucrând ai învățat să nu se uite la trup, căci este trecător, ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură, Precuvioasă Maică Parascheva, duhul tău.

Troparul Sfintei Cuvioasei Maicii noastre Parascheva, cea mult folositoare

PROGRAMUL MANIFESTĂRILOR PRILEJUITE DE SĂRBĂTOAREA SFINTEI CUVIOASE PARASCHEVA

- ❖ Ieri, 11 oct., ora 6.30 – scoaterea moaștelor Sfintei Cuvioase Parascheva, pe platoul din fața Catedralei mitropolitane.
- ❖ Astăzi 12 oct. ora 12.30, la Aeroportul Internațional Iași are loc primirea moaștelor Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, care sunt aduse de la Tesalonic, de către o delegație a Bisericii grecești în frunte cu **Prea Fericitul Arhiepiscop Hristodoulos al Atenei și al întregii Grecii.**
- ❖ De la Aeroport, moaștele vor fi aduse în cadrul unei procesiuni, care se va desfășura pe Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și se va încheia la Catedrala mitropolitană, urmând a fi depuse alături de moaștele Sfintei Parascheva, unde vor rămâne până Joi 16 oct., spre a putea fienerate de închinători și pelerini. Pentru a facilita deplasarea creștinilor la această procesiune, **astăzi la parohia noastră Slujbele încep mai devreme, iar Sf. Liturghie se va încheia la ora 11.30.**

Și în acest an vor veni creștini de pretutindeni. Rugăm pe creștinii din parohia noastră să își aducă aminte în aceste zile de bucurie și de cei ce vor sta la rând pentru a se închina la moaștele Sfintei Parascheva și ale Sfântului Dimitrie. Cu adevărat jertfă bineprimită este a le oferi acestora hrană, cu ospitalitatea noastră tradițională.

Din tâlcuirea Sfintei Evanghelii - Sfântul Ioan Gură de Aur

„Iată, a ieșit semănătorul să semene” (*Matei 3,3*).

- Pentru ce a ieșit? Să piardă pământul plin de spini? Să pedepsească pe lucrători?

- Nicidecum, ci să lucreze pământul, să-l cultive, să semene cuvântul credinței. Prin sămânță, Domnul înțelege învățătura Sa; prin pământ, sufletele oamenilor; prin semănător, pe Sine Însuși.

- Ce s-a întâmplat cu sămânța aceasta?

- Trei părți au pierit și s-a mântuit numai o parte.

Hristos a spus pilda aceasta ca să întărească pe ucenici, să-i învețe să nu se descurajeze când vor vedea că cei care pier sunt mai mulți decât cei care primesc cuvântul. Așa s-a întâmplat și Stăpânului lor! Hristos știa negreșit mai înainte că acesta va fi rezultatul, dar nu s-a oprit din semănat.

- Dar ce rațiune are, aș putea fi întrebat, să semene în spini, pe pietriș, pe cale?

- N-ar avea nici o rațiune, dacă ar fi vorba într-adevăr de semințe și de pământ; dar are mare laudă pentru că în această pildă este vorba de suflete și de învățături. Ar merita să fie ținut de rău semănătorul care ar semăna sămânța lui în spini, pe pietriș sau pe cale. Că nu e cu puțință ca pietrișul să se facă pământ, nici calea să nu mai fie cale, nici spinii să nu mai fie spini. Dar cu oamenii nu-i așa; e cu puțință ca pietrișul să se schimbe și să se facă pământ gras; e cu puțință să nu fie călcată în picioare calea, nici să stea deschisă tuturor trecătorilor, ci să ajungă țarină roditoare; e cu puțință ca spinii să dispară, iar semințele să crească în voie. De n-ar fi fost cu puțință lucrul acesta, Hristos n-ar fi semănat. Dacă nu s-a petrecut cu toți schimbarea, apoi nu-i de vină Semănătorul, ci cei care n-au voit să se schimbe.

Din sinaxarul săptămânii

În ziua de *12 octombrie*, Biserica Ortodoxă face pomenirea *Sfinților Mucenici Prov, Tarah și Andronic*. Aceștia au trăit în timpul împăratului Dioclețian (286 – 305) și, prinși că sunt creștini, în cetatea Pompeiropole, au fost aduși la judecată înaintea dregătorului Flavian și mărturisind credința lor în Hristos au fost supuși la chinuri.

Neputând ei să se mai miște de mulțimea chinurilor îndurate, s-a dat poruncă să fie aruncați la fiare, dar acestea nu s-au atins de trupurile însângerate ale Sfinților, așezându-se liniștite lângă ei. În cele din urmă, toți trei au fost tăiați bucați cu sabia și așa și-au dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, primind cununa muceniciei.

13 octombrie: Aducerea moaștelor Sfântului Apostol Andrei la Iași

Sfântul Andrei a predicat în secolul I, potrivit unor vechi mărturii ale tradiției istorice, și în sud-estul României de azi, în Drobogea, numită în vechime Sciția Mică. După ce a trecut prin Macedonia a venit în partea de vest a Greciei, sfârșind în orașul Patras,

mărturisitor și martir, pe crucea în formă de X, ca vrednic ucenic și următor al lui Hristos.

Cinstitul trup al Sfântului Apostol Andrei a fost îngropat la Patras și a rămas acolo trei secole, fiind mutat în 357 la Constantinopol. Mai târziu a fost înapoiat numai capul Sfântului și a rămas până la căderea Bizanțului. Faptul că se aștepta năvălirea turcilor și în Peloponez, de unde face parte și orașul Patras, a făcut ca Moaștele să fie mutate în Italia, unde nu puteau fi distruse de turci.

În sfârșit, după 500 de ani, în 1964, Sfântul cap s-a întors la Patras, după multe încercări, și a rămas de atunci în Catredala Sf. Andrei din Patras, în orașul muceniciei sale, în Biserica sfințită prin jertfa sa, numită Mitropolia de Patras. Sfintele moaște „au ieșit” pentru pelerini doar în Cipru și în anul 1996, în România. Prezența la Iași pentru o săptămână a moaștelor Sfântului Andrei a însemnat pentru noi toți un eveniment duhovnicesc al vieții și o mare binecuvântare. Această experiență religioasă deosebită pentru români, este pomenită și cinstită în fiecare an în ziua de 13 octombrie.

Sfântul Cuvios Mucenic Andrei Criteanul este pomenit în ziua de *17 octombrie*. Acest fericit părintele nostru Andrei, s-a născut și a crescut în Gorgotina, cetatea cea aleasă a Critului, din părinți dreptcredincioși și iubitori de fapte bune.

Pe vremea împăratului Constantin Copronim (741 – 775), văzând mulțimea ereziilor și a luptătorilor împotriva icoanelor, Sf. Mc. Andrei a venit la Constantinopol și a mărturisit cu îndrăzneală adevărul înaintea împăratului, mustărând fără de frică păgânătatea lui. Dar, împăratul nesuferind îndrăzneala lui, nelăsându-l să vorbească mai mult, a poruncit celor de față să-l prindă. Văzând însă că nici cu daruri, nici cu înfricoșări nu-l pot învinge pe acest viteaz, iarăși l-au pus la cumplite chinuri, fără de omenie.

În cele din urmă, legându-i picioarele cu ștreanguri, l-au tras pe pământ, târându-l prin tot târgul, silindu-se cei ce-l târau ca să-l arunce la locul tâlharilor și al făcătorilor de rele. Astfel, fiind chinuit Mucenicul, a ieșit înaintea lui un pescar, venind de pe mare cu pește, și-l întinse în târg ca să-l vândă și, pornindu-se din îndemănare drăcească, luă satârul lui cel de măcelărie și, tăind un picior din trupul Sfântului, puse capăt alergării și suferinței fericitului, care trecu astfel la cereștile lăcașuri.

Cinstitele sale moaște, le aruncară la locul făcătorilor de rele, aflându-se multă vreme amestecate cu trupurile îngropate acolo. Dar, 12 oameni îndrăciți, adunați din multe părți ale cetății, s-au dus acolo, ca și când ar fi fost sfătuiți și găsiră cinstitul trup, zăcând fără de cinste, și atingându-se aceștia de dânsul, în chip minunat s-au vindecat. Luând apoi sfintele moaște, le-au dus și le-au îngropat la un loc sfințit, numit Crisis, întru slava Domnului. Până în zilele noastre, s-a păstrat de la el vestitul Canon de pocăință, ce se citește în Postul Mare.

În ziua de *18 octombrie*, este sărbătorit *Sfântul Apostol și Evanghelist Luca*. Acesta era grec și s-a

născut în Antiohia cea mare a Siriei, creștinându-se de tânăr. Moștenitor al înțelepciunii grecești, Sfântul Luca deprinsese și meșteșugul tămăduirii bolilor dovedindu-se și un iscusit pictor de icoane. Dar multa lui învățătură l-a ajutat, mai cu seamă, să înțeleagă cuvântul pe care-l propovăduia Hristos, precum și chemările vremii sale către „Dumnezeul cel necunoscut”. În căutarea sa, el a devenit ucenicul Sfântului Apostol Pavel, care a fost astfel, „luminătorul” său pe calea Domnului și învățătorul său fără de asemănare. De la Sfântul Luca se păstrează două cărți din *Noul Testament*, drept mărturie a credinței sale în Hristos: o *Evanghelie* și *Cartea Faptele Apostolilor*, ambele închinată „prea alesului Teofil”, un înalt dregător al vremii sale, care crezuse în Hristos. După moartea Apostolului Pavel, Tradiția spune că Sf. Luca a propovăduit Evanghelia în Macedonia și Dalmația, dar mai ales în Grecia. A trecut la cele veșnice în cetatea Teba, din Beoția Greciei, la vârsta de 80 de ani.

Se spune că el a zugrăvit cel dintâi, icoana Sf. Născătoare de Dumnezeu, ținând în brațe pe Domnul nostru Iisus Hristos, cu meșteșugul zugravilor „în ceară” și alte două icoane la fel, pe care Evanghelistul le-a dus la Maica Domnului, să vadă dacă îi sunt plăcute, și Sfinția Sa a zis: „Darul Celui născut de Mine să fie cu ele!” Sf. Luca a făcut, de asemenea, și icoanele Sfinților Apostoli Petru și Pavel.

După *Proloagele*, vol. I

Sfânta Cuvioasă Parascheva – un model de credință în Dumnezeu

Sfinții, asceza și moaștele lor nu sunt altceva decât semne ale Duhului Sfânt și ale lucrării Lui. „*Minunat este Dumnezeu întru Sfinții Lui*” (Psalmul 67, 36). În locul templului de piatră este vorba aici de templul lui Dumnezeu nefăcut de mână omenească: sfinții întru care Dumnezeu Se manifestă în chip minunat. Esența vieții sfinților și a cinstirii lor nu poate fi mai bine exprimată decât arătându-se că întotdeauna este vorba de faptul că Dumnezeu Se manifestă ca Duh Sfânt în chip minunat în sfinții Săi. Părintele George Florovsky dă expresie aceleiași idei atunci când scrie: „În sfinți cinstim îndumnezeirea naturii umane, iubirea lui Dumnezeu față de ei și în ei”.

Argument în acest sens ne este și *Sfânta Cuvioasă Parascheva*, apărătoarea întregii Moldove, model de smerenie și înălțime duhovnicească. Viața sa este un îndemn la lepădare de sine, la evlavie și sfințenie. Pentru că după cum ne relatează numeroasele scrieri despre viața Cuvioasei, aceasta la vârsta de zece ani, aflându-se într-o biserică și auzind cuvântul evanghelic: „Cine vrea să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să vie după Mine”, îndată a ieșit din sfântul lăcaș, a împărțit săracilor, hainele și

„podoabele fetești”. Deși a fost muștrată de părinți pentru această faptă, ea de multe ori oferea săracilor veșmintele sale și nu lua în seamă muștrarea pe care i-o făceau părinții. Părăsind vremelnicia acestei lumi, a mers în adâncul pustiei, dăruindu-se postului și rugăciunii neîncetate. După ce a petrecut în pustie mai mulți ani, într-o noapte un înger i-a vestit: „Să lași pustia și la moșia ta să te întorci că acolo ți se cade să lași trupul pământului și să treci din această lume către Dumnezeu pe care L-ai iubit”. Dacă a avut această vedenie, sfânta se întoarse în lume, venind la Țarigrad. Și cu lacrimi pământul uda, rugându-se: „Doamne, Iisuse Hristoase, caută din locașul Tău cel sfânt; am lăsat toate și după Tine am călătorit în toată viața mea. Și acum, îndură-Te Doamne, spune îngerului blând să ia cu pace sufletul meu. Și-și dădu luminat sufletul în mâna lui Dumnezeu și nimănu-i nu spuse de unde a fost și cine este.”

Sfintele ei moaște, descoperite prin vedenie, dădeau multe tămăduiri oamenilor credincioși. De aceea, au fost purtate prin multe țări și orașe (Epivat – unde sfânta s-a născut -, Târnovo, Belgrad, Constantinopol), iar bine credinciosul Vasile Lupu, Voievod și Domn al Moldovei, le-a dobândit pentru țara sa. Și cu alai bisericesc și domnesc le-a așezat la Iași, în minunata biserică a Sfinților Trei Ierarhi, apoi au fost mutate, în anul 1888 în biserică mare a Sfintei Mitropolii din Iași, unde până astăzi dreptmăritorii creștini li se pot închina.

Prin cultul sfinților, cinstim prezența reală a lui Dumnezeu, prin Harul Său, în viețile, trupurile și sufletele lor, prezență manifestată prin darurile primite: darul tămăduirii, darul lacrimilor, înainte-vederea, facerea de minuni. Lacrimile de care este vorba în darul lacrimilor sunt ale căinței și pocăinței. Lacrimile și întristarea pentru păcate sunt o trăsătură specifică a spiritualității ortodoxe. Sfânta Parascheva pururea suspina și tânjea cum își va înfrumuseța sufletul, cum se va logodi pe sine Mirelui ceresc, cum se va îndulci de vederea Lui, de slava și de bucuria cea fericită. De aceea, „ochii de lacrimi îi erau pururea întunecați”.

Pentru acest dar al lacrimilor se roagă creștinul ortodox când merge la culcare cu o rugăciune compusă de Sfântul Ioan Gură de Aur: „Doamne, dă-mi lacrimi, gând la moarte și zdrobirea de inimă”.

Îndreptându-ne mințile și inimile către viața ascetică și dorul de desăvârșire pe care Sfânta Cuvioasă Parascheva le-a trăit, suntem chemați, neîncetat la credință puternică, la nădejde, la dragoste desăvârșită.

Vasilica

Semnificațiile onomastice ale săptămânii

Andronic, Andronica – nume augural, reproduce anticul gr. *Andrónikos*, la origine o formă adj. a unui compus din *anér*, *andrós*, „bărbat, războinic” și *nike*, „victorie”.

Ghervase – este un nume cu o etimologie nesigură. În limbile romanice apusene, numele este considerat o adaptare latină a germ. *ger-was*, „lance puternică”. Interpretarea care propune originea greacă pornește de la numele pers. gr. *Gervas*, încadrat într-o familie de toponime grecești care au la bază vb. *gerúo*, „a celebra”.

Luca – este un posibil hipocoristic al gr. *Lukanós*, nume etnic cu semnificația „din Lucania”, fie al gr. *Lúkos*, corespunzător lat. *Lucius* (format de la subst. *lux*, *-cis*, „lumină”).

Marin, Marina – nume afectiv de origine lat., explicat prin adj. *marinus*, „marin, de mare”.

Parascheva – nume devoțional de origine greacă, este o creație a onomasticii creștine pe baza subst. *paraskeué*, „vineri”; sensul propriu al subst. este „pregătire”, vinerea desemnând ziua dinaintea Sabatului. După *Dicționarul enciclopedic al numelor de botez*

Sfânta Liturghie pe înțelesul tuturor

(urmare din numărul anterior)

8.Ce este Proscomidia?

Proscomidia (cuvânt de origine grecească, care înseamnă „a aduce ,a pune înainte, a face dar”) este rânduiala alegerii și pregătirii materiei de jertfă din darurile de pâine și de vin aduse de credincioși. Aceasta se săvârșește în taină, în timpul slujbelor premergătoare Liturghiei (Utrenia sau Ceasurile), înăuntrul altarului și anume în partea de nord, pe o masă mică sau în scobitura făcută înadins în perete și numită *proscomidiar*.

9.Ce sunt prescurile?

Prescurile sunt pâinișoare făcute din frământătură dospită și având formă rotundă sau forma de cruce, în 4 cornuri, amintind de Crucea pe care s-a răstignit Mântuitorul și închipuind cele 4 laturi ale lumii. Partea din mijloc se cheamă pecete, pentru că are întipărită pe ea crucea închisă într-un patrat cu următoarele inițiale: **Is**. (Iisus), **Hs**. (Hristos), **NI** – **KA** (biruiește).

IS	HS
NI	KA

Prescurile aduse de credincioși sunt însoțite de obicei de câte o lumânare și de pomelnic.

10.Ce simbolizează prescurile și vinul aduse de credincioși pentru Liturghie?

Întrucât pâinea și vinul fac parte din hrana de bază a omului ,ele ,în primul rând, închipuie însăși viața omului, care e adusă ca jertfă lui Dumnezeu. În al doilea rând, pâinea, făcută din boabe de grâu strânse laolaltă, și vinul, obținut din zdrobirea în același teasc a atâtor boabe de struguri, simbolizează și unitatea dintre credincioși , ce alcătuiesc Trupul tainic al Domnului. (va urma)

Alexandru

Cronica parohială a săptămânii trecute

- Joi 9 octombrie a primit Taina Botezului pruncul Teodor-Constantin al familiei Bivolaru Arian și Elena Nicoleta, având ca nași pe Iulian și Magdalena Bolohan.
- Sâmbătă 11 octombrie au primit Taina Cununii tinerii Aignătoaiei Neculai-Nicu și Anton Păpușă-Irina, având ca nași familia Petrică și Ramona-Laura Cartoian.

Comemorări:

- Doamna Mihaela Căraușu a organizat pomenirea la 40 de zile pentru tatăl Dumitru
- Familia Gheban Mircea a organizat pomenirea



la 7 ani pentru mama Elena-Ilinca.

**Racla cu moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva,
aflate în Catedrala mitropolitană din Iași**